

PLETARSKI KROŽEK NA OŠ V DOLSKEM

Morda se bo ohranila tradicija

»Tončka, sem to prav naredil? Tončka, vi odrežite! Tončka, kaj pa naj zdaj delam? Tončka, pogledajte! Tončka...«, se zgrnejo šolarji okoli svoje učiteljice pletarstva in ji kažejo vsak svojo košarico, ki jo imajo ta čas v delu. »Dovolj je, da si dal tri vrste rdeče. Če boš dal še zeleno, bo preveč pisano. Takole odreži,« potrpežljivo svetuje Tončka in drugemu za drugim pokaže, kako narediti, pregleda, če ni kje napake, podre in popravi, če je potrebno.

Tako je vsak četrtek na podružnični osnovni šoli Edvarda Kardelja v Dolskem, kjer se pri pletarskem krožku okoli Tončke Jemec, kmetice, doma iz bližnjega zaselka Petelinje, v dveh skupinah zbera domala vsi šolarji tretjega in četrtega razreda.

Pletarski krožek, ki je edini te vrste v naši občini, deluje na tej osnovni šoli zdaj že drugo šolsko leto, čeprav se je zamisel o tem porodila že pred časom. V okviru naravoslovnih dni šolarji že več let obiskujejo Tončko Jemec, da jim razloži in pokaže, kako se na primer pripravljajo kislno zelje, spravljajo sadje, kuha in podobno. Ob takih priložnostih jim je pokazala tudi svoje pletarske izdelke. Učenci in učitelj so bili navdušeni nad njimi. Zakaj se ne bi tudi kdo od njih naučil kaj podobnega?

V predlanskem šolskem letu je krožek zaživel, denar za njegovo delo pa jim je s pomočjo TZO Dobrunje uspelo dobiti pri mestnem sasu za pospeševanje proizvodnje hrane in naši občinski kmetijski zemljiški skupnosti. Tako imajo letos na voljo 650.000 dinarjev, kar zadostuje za najnujnejše izdelke, kupili so lahko celo nekaj orodij. Tončka Jemec pa otroke pletarske spretnosti seveda ne uči zaradi zasluzka, marveč iz resničnega veselja in želje, da znanje o tem ne bi zamrlo.

»Tudi na šoli si želimo, da bi se ta tradicija ohranila, da bi vsaj kdo v tem kraju še nadaljeval s tem delom,« je povedala vodja podružnične šole v Dolskem Nežka Čad in pojasnila, da je bila v teh krajih že pred vojno ta domača obrt precej razvita – še danes

Tako so se šolarji tretjega razreda, ki obiskujejo pletarski krožek, zgnili okoli Tončke Jemec

se neki hiši po domače reče pri Pletarju – še nekaj let po osvoboditvi pa je v Dolskem delovala tudi državna pletarska delavnica.

Krožek poteka v tečajni obliki, vsak tečaj traja tri mesece. Letos otroci delajo košarice; vsak bo naredil dve: prvo zase, drugo za prodajo. Tončka Jemec ne zmanjka potrpežljivosti, ko svojim učencem pomaga pri robljenju košarice ali križanju viter. Klinček in vitrice raje pripravi sama, sicer bi šlo preveč časa in materiala v izgubo. Vendar pa svojim varovancem pokaže tudi ta bolj zamudna opravila, tako da se tisti, ki ga to zanima, kasneje lahko podrobneje seznanijo z njimi. Sreča je tudi, pravi, da je njen brat mizar in tako poskrbi

za modele, saj če bi vse kupovali in plačevali, bi denarja kaj kmalu zmanjkalo.

Tončka Jemec se je pletarske spretnosti naučila od staršev. Pletel je že njen ded, s tem sta nadaljevala tudi mati in oče. To delo, ki jim je bilo tudi dodaten vir zasluzka, so oprav-

ljali le v zimskih mesecih. Pri njihovi hiši je bilo pet otrok in na Tončko, kot najstarejšo, je mati prenesla svoje znanje. Tončkini izdelki predstavljajo pravi slovenski motiv. Njene kombinacije so bilo pisane, vrba pa, ki mora biti stara eno leto, da ni grčava, je le olupljena in ne kuhana. Vsak njen izdelek ima znak kvalitete. Pohvali se lahko z vrsto priznanj. Pred štirimi leti je na republiški razstavi domače obrti v Slovenj Gradcu prejela naziv mojster domače obrti.

Pravi čas za pletarska opravila so zimski meseci. Vendar letošnja zima temu delu ni bila naklonjena, saj je bilo vreme mlo in se je dalo večino dni kaj početi zunaj hiše. Zato je Tončka v zadregi kaj poslati na občin-

ske razstavo domače obrti, ki bo konec meseca v Dobrunjah, in pa na republiško, ki je skoraj istočasno v Slovenj Gradcu. Nekaj je že pripravljala, a so ji obiskovalci skoraj sproti vse odnesli od hiše. Že nekaj let jo mika, da bi se lotila pletenja jerbaščka in kite iz slame, a čas ji zmeraj uide. V teh dneh se pletarski krožek na podružnični osnovni šoli Edvarda Kardelja v Dolskem končuje. Prav kmalu se bodo zaprla tudi šolska vrata, obenem pa se približuje poletje,

čas, ko so na vrsti druga opravila. Prav gotovo pa bodo marsikateremu šolarju te urice, čeprav jih je preživel v kletnih prostorih, namenjenih centralni kurjavi, saj drugje v šoli ni bilo moč najti prostega kotička, ostale v najlepšem spominu. Pod prav nič učiteljskim vodstvom prijazne, potrpežljive in mirne Tončke Jemec, ki vse naredi z dobro voljo, so se naučili nekaj novega in koristnega.

Besedilo in sliki: DARJA JUVAN

Na Pečarju je bilo spet lepo

Letošnji prvi maj na Pečarju je bil spet sončen in razigran. Ob 10. uri ob nekakšnem uradnem pričetku tradicionalnega srečanja, ko je pihalni orkester Papirnice Večve zaigral Internacionalo in je Janko Miklavžin v imenu občinskega sveta zveze sindikatov vse prisrčno pozdravil ter zaželel lep tovariški dan v cvetoči pomladi, je bilo ravno nekako prav ljudi (na posnetku). Izbral si si lahko udoben prostor na robu gozda, pri stojnicah, ki so bile letos od Slavije in ne od Papirnice, si dobil vsega brez vrste in na plesišču se je dalo celo lepo značno zavrteti. Kasneje je prišlo spet toliko ljudi, da je bilo vse drugače, vendar še bolj razigrano in še bolj mravljišču podobno. Tudi letos je prvih 1000 prejelo nagelj, zelenega pa smo ob prihodu spili... litrov. Gostinska ponudba je bila letos nekoliko drugačna, s stoinicami bolj dopadljiva in s ciganskimi kotlički iz katerih so nudili golaž, bolj domiselna. Cene pa so bile visoke. Bilo je kljub njim lepo srečanje s prijatelji in znanci in lepo srečanje s pomladjo. Ko sem se vračal s Pečarja, sem slišal prvo kukavico letos, malo nižje sem slišal ptičje mladiče in gnezda v duplu trhleca hrasta, in še nižje, ko sem že skoraj prišel iz gozda, sem slišal srno.

Sama velika srečanja, na ta preletni prvi maj.

S. GERLICA

V Dolskem se prebujajo turistično društvo

V sredo, 13. 4. 1988, smo se zbrali v prostorih Vegovega hrama v Dolskem zastopniki vasi krajevne skupnosti Dolsko, da bi znova oživili delo Turističnega društva, ki je pred leti delovalo z velikim uspehom. Širok po domovini so bile znane naše folklorne prireditve »De-kliščine« z zelo pestrim spredom. Prirejali smo jih v sklopu »Kmečke očetje« v Ljubljani. Tekmovali smo v urejenosti domov, gojenju cvetja in čistoči našega okolja. Prirejali smo kmečke veselice z bogatimi srečolovi. Imeli smo tudi namen graditi letno kopališče, ki bi bilo tako potrebno, ker je reka Sava iz leta v leto bolj onesnažena. Uredili in postavili smo kašipote do raznih znamenitosti v bližnji in daljni okolici našega kraja. Nameni smo imeli izdati tudi turistične razglednice z motivi z Dekliščin in znamenitosti in zgodovinskih krajev iz bližnje in daljnje pre-

teklosti. Vsega nismo izpeljali do konca, zato pa čaka bodoči novo izvoljeni odbor kar precej dela, da bomo s skupnimi močmi uresničili zadane stare in nove naloge. Med drugim bi želeli obnoviti tudi nekdanje Kmečke sejme, ki so bili nekoč v Dolskem tradicija. Še in še je lepih zamisli. Upamo, da bodo vsi krajanje Dolskega in okoliških vasi pripravljeni sodelovati, da bodo naše vasi spet lepe in prijazne ne samo za nas domačine, ampak tudi za turiste in obiskovalce iz drugih krajev. Nekaj mladih se kar vzpodbudno in navdušeno vključuje v delo za poživitev društva. Zadane so že prve naloge. Če bo dovolj po-zrtvovalnosti in volje, upamo, da bo društvo zopet zaživel. Vas Dolsko leži na primernem kraju, kot izhodiščna točka za pohode in izlete. Severovzhodno od rojstnega kraja slavnega matematika barona Jurija

Vege v Zagorico na Murovico. Tovorov grad, Cicelj, Sv. Miklavž, zahodno pa Sv. Trojica, Voklo in Ajdovščina. Pod temi vrhovi so po vojni obnovljene prijetne vasi in zaselki, kjer bi lahko za zmerno plačilo postregli tudi turistom in izletnikom. Proti jugu čez Savo nad Lazami so 2 uri hoda Janče, znane po lepem razgledu, turistični postojanki, domom in cerkvic, z možnostjo nabiranja gob in kostanja. V samem Dolskem sta dve prijetni gostilni »Zerjavica« in »Vegov hram«. Vsi zgodovinski in naravni pogoji so dani. Treba je le gotovo število predvsem mlajših zagrehtih krajanov, ki bodo društvo v bodoče vodili in seveda sodelovanje vseh živečih na tem lepem koščku s hribi obdane lepe zasavske doline.

Za Turistično društvo Dolsko M. LAUTAR

Športno društvo je praznovalo z Ljubljano

Mesto heroj je bilo med 7. in 9. majem spet praznično. Cel kup športnih prireditev – vse od pohoda Po poteh spominov in tovarštva do Teka prijateljstva. Med najtežjimi prireditvami je bil tudi Partizanski marš – 28 km proga za moške in 14 km za ženske. V njem so seveda s te lovala tudi ekipe športnega društva Zadvor: moška ekipa Miklavče, Črne, Bricej, ženska ekipa Visinski, Pollak, Miklavč, več članov ŠD pa je sodelovalo v ekipah, kjer so zaposleni. In ker se dobro blago samo hvali, naj povem, da je ŠD poleg tekaških trojk na progo poslalo še harmonikarja. Vendar ta ni tekel, stal je pri pošti v Dobrunjah in pošteno vlekel meh. Kako lahko nekaj poskočnih tonov vzpodbudi tekače! Ni jih bilo malo, ki so zavirskali in namesto limone hoteli zaplesati. Tudi vodo, ki so jo imela pripravljena dekleta pri pošti, so odklonili, češ, voda še za v čevlji ni dobra. No, nekateri so hoteli brzganec, pa pivo in celo želje po poljubih so se našle.

Cilj športnega društva Zadvor je bil vsekakor dosežen, saj so zvoki harmonike marsikomu vili moči pred napornim vzpomom na Urh, navijačev pa je bilo tudi sicer dovolj.

Le majhen delček je prispevalo ŠD Zadvor k praznovanju rešitve Ljubljane iz žičnatega obroča, pa vendar je to prispevalo k še bolj-šemu in veseljšemu vzdušju.

TANJA BRICELJ

Petnajst let turističnega društva Zadvor

Turistično društvo Zadvor letos slavi petnajsto obletnico svojega obstoja. Trinajstega aprila 1973 je bila ustanovna konferenca v sejni sobi KS. Od tistega časa naprej je bilo, kot je še danes, zelo aktivno in je bilo nekaj časa prvo v vseh akcijah v KS, bodisi v zabavnem življenju ali pa kako drugače. Vrstile so se težke delovne akcije zbiranja lesa za postavitve brunarice, za izgradnjo balinišča, za izgradnjo plesišča in pridobitve zemljišča. V vsem tem je društvo uspelo.

Uspelo pa je pritegniti tudi delovne organizacije za sodelovanje v akcijah. Bavili so se tudi z izletništvom ter organizirali avtobusne enodnevnne izlete po domovini, vse dokler te naloge ni prevzelo upokojskno društvo. Zdaj organizirajo za svoje člane le po dva izleta na leto. V tem času so organizirali tudi ogromno prireditev VIN-

SKA TRGATEV, v kateri je delovalo okoli 100 članov. Take prireditve: ne bi mogli danes več izpeljati, lker manjka marljivih prostovoljcev.

S svojimi delovnimi akcijami, veseljami, ob delni pomoči delovnih organizacij in iz lastne gostinske dejavnosti jim je uspelo dograditi brunarico, ki ima klubski prostor, sanitarije, sejno sobo, pisarno, skladišče in ostale priklitke ter centralno ogrevanje. Izven brunarice je docela zgrajeno olimpijsko dvostezno balinišče, na katerem vadijo in tekmujejo balinarji balinarske sekcije športnega društva Zadvor, Turistično društvo pa je njihov pokrovitelj. Poleg balinišča je urejena tudi lesena lopa za balinarske rekvizite, lani pa so uredili tudi priročni bife. Drugi del lope pa predstavlja salon za prireditve. Lopa stoji na betonski ploščadi, ki se drži plesišča.

Naša skupnost bo spet izšla 8. junija

Pionirji so tekmovali v veččinah prometa

V lepem urejenem okolju vojašnice Bratstvo in enotnost v občini Moste-Polje so v petek, 15. 4. 1988, preizkušali svoje znanje v cestno-prometnih predpisih in tehnični vožnji na poligonu in cesti pionirji vseh moščanskih šol. Tekmovalci so bili razdeljeni v dve starostni skupini, in sicer starejša skupina – učenci sedmih in osmih razredov in mlajša skupina – učenci petih in šestih razredov.

Vsi nastopajoči so pokazali zvrhato mero znanja in spretnosti in le majhni spodrsnjaji in pa športna sreča je krojila vrstni red posameznih skupin in tekmovalcev.

Tekmovanje so v sodelovanju z vodstvom vojašnice organizirali in vzorno izvedli učenci prometalnega krožka OŠ Jože Moškrič.

Tekmovanje je bilo brez večjih spodrsnjajev predvsem po zaslugi starejših vojašnice Bratstvo in enotnost, tovariša komandanta pp Matiča in majorja Vrabčiča, saj prav slednja dva sta znala prislunhiti vsem našim željam. Tako sodelovanje med pripadniki JLA in šolsko mladino je lahko samo vzgled vza-

jemnega dela, saj so prav vojniki znali prislunhiti našim skrbem, ko smo se v strahu za naše najmanjše bali organizirati tako tekmovalce na javnih cestah, saj dobro vemo, da je varnost predpogoj za kakršnokoli delo z mladino. V okviru vojašnice oziroma po njihovih cestah pa so pionirji kolezarji vozili, ne da bi se bali malomarnih in nediscipliniranih cestnih vandalov.

V imenu organizatorja, SPV občine Moste-Polje in vseh mentorjev prometne vzgoje in Moščanskih šolah se vodstvu vojašnice zahvaljujemo in želimo tudi v bodoče tako pristno in tovariško sodelovanje.

Naj dodamo še to, da je svet za preventivo in vzgojo v dogovoru s predstavniki AMD Moste-Polje organiziral ob tej priliki izpite za kolo z motorjem za tiste učence, ki so tekmovali in se za izpit prijavili.

Ta preizkus je pozitivno opravilo 18 kolezarjev. Tudi sodelovanje SPV v občini in AMZ Moste-Polje je izredno pozitivno in prav gotovo je tako sodelovanje porok za manjši odstotek prometnih nesreč na našem območju.

Ledeni možje so za nami, pred nami sta topla pomlad in poletje. Pa vendar, ne pozabimo zime povsem. Kmalu se bo vrnila!

Obveščamo vas, da vam vaše krzno lahko kvalitetno popravimo in vam ga varno ter strokovno shranimo čez poletje. Lahko vam tudi izdelamo nove, najrazličnejše izdelke iz krzna ali iz usnja. Oglasite se!

Krznarstvo
Balaž Janko
Partizanska 31
61110 Ljubljana
telefon 453-602

Naš delovni čas je vsak dan, razen sobote, od 7. do 18. ure!

Društvo pa za petnajsti jubilej iskreno čestitam!

ALOJZ KASTELIC